

روزشمار جنگ

شنبه

۱۶ مرداد ۱۳۶۱

۱۷ شوال ۱۴۰۲

۷ اوت ۱۹۸۲

۶۱۶

نیروهای خودی در عملیاتی در محور میمک با نفوذ به مواضع دشمن، خسارات و تلفات فراوانی به آنان وارد آوردند. این عملیات که با پشتیبانی آتش توپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و با شرکت نیروهای ارتش، سپاه، بسیج و عشایر ایلام در قالب ۱۰ گروه چریکی در ساعت ۴ بامداد امروز انجام شد، ۲ دستگاه تانک، ۳ قبضه انواع خمپاره‌انداز، ۵ سنگر تیربار، یک سنگر دیده‌بانی، چندین سنگر کالیبر ۷۵ میلیمتری، ۱۶ سنگر انفرادی و ۲۲ سنگر اجتماعی نیروهای عراقی به آتش کشیده شد و بیش از ۹۰ تن از آنها نیز کشته یا زخمی شدند. نیروهای خودی پس از انجام دادن عملیات، سالم به پایگاه‌های خود بازگشتند.^(۱)

۶۱۷

امروز ارسال تجهیزات نظامی و مهمات از کشورهای عربی برای عراق نسبت به روزهای پیش افزایش قابل توجهی داشت. در مجموع ۱۱۸ دستگاه تریلر حامل ادوات نظامی و مهمات از کشورهای اردن، عربستان و کویت به مقصد عراق روانه شدند. از این تعداد، ۴۵ دستگاه تریلر حامل مهمات از عربستان، ۱۴ دستگاه تریلر حامل ادوات نظامی از اردن و ۵۹ دستگاه تریلر حامل مهمات دیگر نیز از کویت بوده‌است.^(۲)

۶۱۸

امروز در یک عملیات گسترده علیه نیروهای مسلح غیرقانونی در محور مهاباد - سردشت، نیروهای ضربت سپاه پاسداران و ارتش جمهوری اسلامی و عشایر مسلمان منطقه موفق شدند ۵ روستا به نام‌های ماوله، آمیه، گلیار، دوسید و خاتون استر را که از مقرهای نیروهای ضدانقلاب بودند، پاک‌سازی کنند. در این عملیات ۱۶ تن از نیروهای عناصر مسلح غیرقانونی کشته، ۱۷ تن زخمی و ۲۱ تن دست‌گیر شدند. از نیروهای خودی نیز ۵ تن مجروح شدند.^(۳)

ما برای ادای یک وظیفه اسلامی وارد جنگ شده‌ایم.

امام خمینی در دیدار مدیرعامل، معاونان، مدیران و مسئولان بخش‌های سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با ایشان، درباره جنگ تحمیلی سخنانی ایراد کرد که بخشی از آن چنین است:

«از اول من گفتم که ما به شرط این که پیروز بشویم در میدان نیامده‌ایم، ما برای ادای یک وظیفه اسلامی، وجدانی، ملی وارد این میدان شدیم و همه ملت ایران که در این میدان وارد شده‌اند - و الان بحمدالله همه وارد هستند - توجه دارند و فهمیده‌اند که این گروه‌های مخالف یا این قدرت‌های مخالف چه دردی دارند. ما می‌دانیم که آن‌ها دردشان به این چیزها دوا نمی‌شود و ان شاءالله دیگر هم مأیوس باید بشوند. و ما ان شاءالله امیدواریم که در همه ابعاد این جمهوری پیروز باشیم و جنگ‌مان هم ان شاءالله زودتر تمام بشود و شما و همه می‌دانند که ما اهل جنگ نیستیم که بخواهیم برویم یک کشوری را بگیریم یا کشورگشایی بکنیم، ما دنبال این هستیم که دنیا در صلح و آرامش باشد.»

امام با بیان این که ما باید با همه برادر باشیم، با همه، همه مسلمانان برادر باشیم و در مقابل کفار بایستیم، نه این که در مقابل مسلمانان بایستیم، افزود: «ما الآن ناچاریم و دفاع می‌کنیم؛ ما تاکنون یک قدم برای جنگ برنداشته‌ایم این‌ها همه دفاع است. الان هم که وارد خاک عراق شدیم برای دفاع است نه برای چیز دیگر، آن‌ها بیایند کارها را انجام بدهند ما فوراً برمی‌گردیم؛ بیایند آن‌ها چیزهایی را که باید انجام بدهند، انجام بدهند ما فوراً برمی‌گردیم. نه ما بصره را می‌خواهیم، بصره برادر ماست، ما می‌خواهیم که [بصره را] چه بکنیم و ما همیشه احتراز داریم از این که در بصره و در سایر شهرهای بغداد یک وقتی خونی بریزد.»

فرمانده کل قوا در قسمتی دیگر با اشاره به ادعای دروغین صلح‌خواهی عراق گفت: «حالا که صدام دیگر از بین رفته‌است حالا می‌شعار اسلام می‌دهد و شعار صلح دوستی! و می‌گوید ما هم دفاع کردیم! حالا ایشان از ما یاد گرفته‌است که ما می‌گوییم ما دفاع، - واقعیت را می‌گوییم - او هم می‌گوید "ما از اول می‌خواستیم دفاع کنیم از عراق!"

خوب کی به شما حمله کرده‌بود که می‌خواستید دفاع کنید؟! و اصدام همچنین گفته‌است [ما پیروز شدیم (۴)!] از باب این که نگذاشتیم که مثلاً این‌ها بریزند همه عراق را بگیرند. خوب حالا ایشان پیروز باشند اما با پیروزی کنار بروند؛ همان طوری که با پیروزی عقب نشستند، با پیروزی هم بروند سراغ کار دیگری.» (۴)

نخست‌وزیر ترکیه آقای "بولونت الوسو" و "ایلتر ترکمن" وزیر خارجه این کشور که در رأس هیئتی برای گفت‌وگو با مسئولان کشور وارد ایران شده‌بودند، پس از ملاقات با

نخست‌وزیر و تقدیم پیام رئیس‌جمهوری ترکیه به رئیس‌جمهوری ایران امروز تهران را ترک کردند.^(۵)

راديو اسرائيل در خصوص اين سفر گفت: «نخست‌وزیر ترکیه که در رأس یک هیئت عالی‌رتبه به تهران آمده بود تا برای پایان بخشیدن به جنگ ایران و عراق اقدام کند، پس از دیداری که کم‌تر از یک روز طول کشید تهران را به طور ناگهانی ترک گفت. قبلاً اعلام شده بود که نخست‌وزیر ترکیه و وزیر خارجه آن کشور دو روز در تهران خواهند ماند و سپس برای گفت‌وگو با سران عراق رهسپار بغداد خواهند شد ولی از قرائن چنین برمی‌آید که مذاکرات دیروز آقای الوسو با حجت الاسلام خامنه‌ای رئیس‌جمهور ایران پیرامون امکان پایان دادن به جنگ، چندان امید بخش نبوده است.»^(۶)

۶۲۱

به عنوان آخرین تلاش برای برگزاری کنفرانس سران جنبش عدم‌تعهد در عراق، دولت این کشور امروز پیام‌هایی را برای سران هشت کشور فرستاد. این پیام‌ها حاوی خط مشی عراق دربارهٔ اجلاس آینده سران عدم‌تعهد است.^(۷) "احمد حسین السامرائی" وزیر جوانان عراق نیز با پیام صدام حسین برای رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر کوبا، بغداد را به قصد هاوانا ترک کرد. خبرگزاری عراق که این خبر را اعلام کرد، درباره محتوای پیام‌ها گفت: «مفاد پیام‌ها مربوط به برگزاری هفتمین کنفرانس سران عدم‌تعهد می‌باشد.»^(۸)

در همین حال روزنامه کوییتی "الوطن" با اشاره به اظهارات اخیر سعدون حمادی، به‌نقل از تحلیل‌گران خاورمیانه نوشت: «عراق آماده است تا در مورد محل و تاریخ کنفرانس سران جنبش غیرمتعهد تجدید نظر کند.» این روزنامه افزود: «وزیر خارجه عراق به وحشت کشورهای غیرمتعهد از حضور در بغداد اعتراف کرده و آن را ناشی از تهدیدهای ایران دانسته است.»^(۹)

خبرگزاری فرانسه نیز به‌نقل از منابع موثق در هاوانا گزارش داد که جنبش عدم‌تعهد از هند خواهد خواست تا اجلاس آتی این نهضت را برگزار کند و ریاست آن را به عهده بگیرد.

طبق این گزارش، برای این که به هند فرصت سازمان‌دهی داده شود، هفتمین اجلاس سران در سه ماهه اول سال آینده مسیحی (سه ماهه آخر سال جاری شمسی) در دهلی نو برگزار خواهد شد و تا آن زمان کوبا ریاست جنبش را حفظ خواهد کرد. به گفتهٔ این منابع، این پیشنهاد در اجلاس فوق‌العاده وزیران خارجه عضو جنبش عدم‌تعهد که قرار است در اواخر ماه جاری در هاوانا برگزار شود، اعلام خواهد شد. به همین منظور فیدل کاسترو در پیامی پیشنهاد تشکیل اجلاس اضطراری وزیران خارجه غیرمتعهد را برای بررسی محل جدید برگزاری کنفرانس سران را به اطلاع دولت هند رسانده است. خبرگزاری فرانسه در ادامهٔ این خبر، از دهلی نو افزود: «یک سخن‌گوی وزارت امور خارجه هند در این مورد گفت که کشورش

سرگرم بررسی این پیشنهادات است. کاسترو پنج شنبه گذشته پیشنهاد مشابهی را برای رئیس‌جمهور یوگسلاوی ارسال کرده بود.»^(۱۰)

خبرگزاری فرانسه از دهلی‌نو همچنین گزارش داد که یک سخن‌گوی سفارت ایران در هند امروز اعلام کرد ایران مایل است تا این اجلاس به جای بغداد در دهلی‌نو برگزار شود. این سخن‌گو خاطر نشان کرده است که هند کشوری واقعاً غیرمتعهد است و موضع ایران نیز بسیار روشن می‌باشد، از این رو اکنون به عهده رهبران جنبش است تا در مورد محل برگزاری اجلاس سران تصمیم بگیرند. دولت هند تاکنون از هرگونه واکنشی در برابر این اظهارات خودداری کرده است.^(۱۱)

در همین مورد خبرگزاری فرانسه به نقل از یک منبع قانونی الجزایر گزارش داد: «الجزایر پیامی از سوی فیدل کاسترو رئیس‌جمهوری کوبا و رئیس کنونی جنبش عدم تعهد، دریافت کرده است. الجزایر با پیشنهاد کوبا دایر بر تشکیل کنفرانس در دهلی‌نو مخالفتی ندارد اگر حکومت عراق بر تشکیل این کنفرانس در بغداد اصرار نورد.» این منبع الجزایری افزوده است: «بیش از همه چیز حفظ موجودیت، وحدت و پیوستگی جنبش غیرمتعهدها خود مهم‌ترین مسئله برای الجزایر است.» وی سپس گفته است که دفتر هماهنگی جنبش عدم تعهد در ۲۱ مرداد ماه در نیویورک تشکیل جلسه خواهد داد تا دستور روز اجلاس وزیران امور خارجه کشورهای غیرمتعهد را که روز ۳۰ مرداد ماه در هاوانا تشکیل می‌شود، تعیین کند.^(۱۲)

۶۲۲

رادیو بی.بی.سی. در بررسی سیاست شوروی در مورد جمهوری اسلامی ایران، تفسیری از فرد هالیدی - که به تازگی از شوروی دیدن کرده - در این باره نقل کرد. فرد هالیدی در تفسیر خود نوشته است: «آن دسته از مأموران شوروی که من با آنان مصاحبه می‌کردم، جنگ ایران و عراق را بی‌ثمر دانسته و از موضع ایران مبنی بر سرنگونی صدام حمایت نمی‌کنند و هنوز عراق را دوست شوروی می‌دانند. ادامه این جنگ وحشت کشورهای عرب منطقه را به دنبال داشته و باعث حضور نظامی بیش‌تر آمریکا در منطقه می‌گردد، به این خاطر شوروی از قطع‌نامه شورای امنیت سازمان ملل مبنی بر آتش‌بس در جنگ عراق و ایران پشتیبانی نموده است.»

وی افزوده است که ناخشنودی شوروی‌ها از ایران به سبب شعار "نه شرقی، نه غربی" است، زیرا در این شعار شوروی هم ردیف آمریکا دانسته شده است.

هالیدی سپس نوشته است: «دولت شوروی علاوه بر این نگران اثرات انقلاب ایران در مسلمانان خود شوروی است. در آسیای مرکزی و هم در قفقاز آثاری از ستایش نحوه ایستادگی ملیتی مسلمان مانند ایران در برابر آمریکا مشهود است. یکی از کارشناسان شوروی به من گفت: "برای بعضی از مردم مسلمان کشورها اکنون خورشید به جای خاور از جنوب طلوع می‌کند."»^(۱۳)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۱۶

- ۱- سند شماره ۰۱۶۶۲۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: اطلاعات هفتگی شماره ۳۰، ستاد مرکزی سپاه ۱۳۶۱/۵/۱۸، ص ۱؛ و: سند ۰۵۳۲۳۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده منطقه ۷، ۱۳۶۱/۵/۱۶
- ۲- سند شماره ۰۱۶۶۳۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۱۴۳-۱۲۹، فرماندهی اطلاعات، ۱۳۶۱/۵/۱۹، صص ۱۰ و ۱۱؛ و: سند شماره ۰۱۶۷۴۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۵۷۹، قرارگاه عملیاتی کربلا در جنوب، ۱۳۶۱/۶/۱، ص ۳
- ۳- سند شماره ۰۵۳۲۶۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرمانده منطقه ۵، ۱۳۶۱/۵/۱۸
- ۴- سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، صحیفه نور، مجموعه رهنمودهای امام خمینی جلد شانزدهم، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهمن ۱۳۶۱، ص ۲۴۰
- ۵- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۱۶، ص ۱
- ۶- واحد مرکزی خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۱/۵/۱۶، ص ۸، رادیو اسرائیل، ۱۳۶۱/۵/۱۶
- ۷- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷، ص ۱۰، منامه - به نقل از خبرگزاری فرانسه.
- ۸- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۱، ۱۳۶۱/۵/۱۷، صص ۹ و ۱۰، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۶، به گزارش خبرگزاری عراق از بغداد.
- ۹- پیشین، ص ۴، کویت - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۶، به نقل از روزنامه کویتی "الوطن"، به نقل از تحلیل گران خاورمیانه.
- ۱۰- مأخذ ۵، ص ۲ به نقل از خبرگزاری فرانسه، و: خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۲، ۱۳۶۱/۵/۱۸، صص ۲۷ و ۲۸، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری فرانسه از هاوانا و دهلی نو، ۱۳۶۱/۵/۱۷
- ۱۱- مأخذ ۸، ص ۴، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۶، به نقل از خبرگزاری فرانسه از دهلی نو.
- ۱۲- مأخذ ۸، ص ۱۱، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۶، به نقل از خبرگزاری فرانسه از الجزایر.
- ۱۳- مأخذ ۸، صص ۱۵ و ۱۶، رادیو بی.بی.سی، ۱۳۶۱/۵/۱۶.